

A Kúria a dr. Kéri Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Fővárosi Tűzoltóparancsnokság alperes ellen szolgálati viszony megszüntetés fenytés hatályon kívül helyezése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 27.M.1705/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.633.119/2010/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 49.Mf.633.119/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1990. november 16. óta fennálló szolgálati jogviszonyát - szolgálati panasza elutasítását követően - az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója 2009. március 20-án kelt parancsával 2009. március 25-ével megszüntette.

Az indokolás szerint a felperes 2008. február 19-én a szolgálatparancsnok távollétében - őt helyettesítve - a készenléti szolgálatot ellátó 1. számú fecskendő 2. beosztási számon beosztott P. I.-t kérelmére az állomány közös ebédjéhez szükséges hiányzó alapanyag beszerzése céljából kiengedte avval, hogy vigye magával mobiltelefonját és kézi rádióját, továbbá felszerelését tegye fel az I. szerre. P. I. a körülbelül 200-250 méter távolságra lévő CBA boltba ment bevásárolni, ahonnan másfél-két perc múlva lett volna lehetősége visszaérni, azonban tényleges riasztás nem történt.

2008. február 19-én a déli órákban F. A., az ... Parancsnokság parancsnoka létszámellenőrzést tartott, amelynek során tapasztalta, hogy az 1. fecskendőre beosztott P. I. nem tartózkodik a

laktanyában. A felperes a feltett kérdésre először úgy nyilatkozott, hogy a kolléga biztos a WC-n van, majd állítását helyesbítve azt közölte, hogy őt kiengedte vásárolni.

A felperes a fenti magatartásával veszélyeztette a készenléti szolgálat azonnali, haladéktalan kivonulását, a készenléti állomány létszámát kötelezettségszegően csökkentette. A létszámban történő változást nem jelentette az előljárójának, és a ... Ügyeleti Osztályát, Hírközpontot sem tájékoztatta.

A felperes a keresetében a szolgálati viszony megszüntetése jogellenességének megállapítását, visszahelyezését, továbbá az alperes elmaradt illetmény és perköltség megfizetésére történő kötelezését kérte. Álláspontja szerint a határozatokban foglalt tényállás nem volt megfelelő, továbbá az alperes a jogszabály rendelkezéseivel ellentétesen figyelembe vette a korábban vele szemben kiszabott fenyítést is.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 27.M.1705/2009/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperes a szolgálati viszonyból származó kötelezettségét vétkesen megszegte azzal, hogy a készenléti szolgálat azonnali, haladéktalan riaszthatóságát az állomány szabályellenes csökkentésével veszélyeztette. A kötelezettségszegést az alperes valós tényállás alapján állapította meg, és okszerűen kiszabott fenyítést alkalmazott, amelyet a bíróság sem talált eltúlzottnak. Megállapította, hogy a készenléti szolgálatot ellátók haladéktalan vonulásának biztosítása olyan, minden más kötelezettséget megelőző feltétel, amelynek elmulasztása - a felperessel szemben korábban alkalmazott fenyítés figyelembevételétől függetlenül is - a kiszabott fenyítést nem tette eltúlzottá.

A felperes az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében új körülményként arra hivatkozott, hogy a fegyelmi bizottság szabálytalan összetételű volt, mert annak elnöke és egyik tagja két nyugállományú tűzoltó tiszt volt, amelyről csak az elsőfokú ítélet meghozatala után szerzett tudomást. A fellebbezésben továbbra is vitatta a bíróság által megállapított tényállást és a vele szemben kiszabott fenyítés megalapozottságát.

A Fővárosi Bíróság a 49.Mf.633.119/2010/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek a fegyelmi bizottság szabálytalan összetételére vonatkozó fellebbezési érvelését, mert a felperesnek már a megelőző eljárás során is tudomása volt arról, hogy a fegyelmi bizottság elnöke és egyik tagja nyugállományú tűzoltó tiszt. A fegyelmi eljárást elrendelő

2008. március 3-án kelt határozat alapján tudomása volt arról, hogy B. I. és M. I. nyugállományban lévő tűzoltó ezredes. A bizottság összetételét ekkor nem kifogásolta, ezért a másodfokú eljárásban ezzel összefüggésben előadott érvelése a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében nem volt figyelembe vehető.

A fegyelmi határozat jogszerűségét illetően a másodfokú bíróság egyetértett a munkaügyi bíróság ítéletében foglaltakkal.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 129. § (1) bekezdését, 9. § (1), (2) bekezdését, a 10. § (1) bekezdését, továbbá a Pp. 221. § (1) bekezdésében és a 235. § (1) bekezdésében foglaltakat, valamint ellentétes a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai fegyelmi szabályzatáról szóló 11/2006.(III.14.) BM rendelet 14. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

Előadta, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatásakor a bizottság elnöke és egyik tagja már nem volt hivatásos (Hszt. 3. §), sem az eljárás alá vontnál magasabb beosztású (Hszt. 2. §), sem magasabb rendfokozatú (Hszt. 4. § (1)-(6) bekezdés) tűzoltó. A fegyelmi jogkör gyakorlója a ... számú határozatával a bizottság vezetőjeként és egy tagjaként nyugállományú tűzoltókat jelölt ki. Az alperes a másodfokú tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a bizottság elnöke, B. I. és egyik tagja, M. I. a fegyelmi eljárás lefolytatásának idején közalkalmazottak voltak. A becsatolt iratok tanúsága szerint azonban ők a fegyelmi bizottság eljárásáról szóló jegyzőkönyvben nem közalkalmazottként, hanem nyugállományú tűzoltóként kerültek feltüntetésre, amely jogszabálysértő. A becsatolt iratok alapján megállapítható volt, hogy a fegyelmi eljárást a több egységre tagozódó ... Főosztály folytatta le. Az alperes Szervezeti és Működési Szabályzata alapján csak a Személyzeti és Munkaügyi Osztály van megbízva fegyelmi eljárással összefüggő vizsgálatok lefolytatásával, ezért csak az tekinthető fegyelmi szervnek. A másodfokú eljárás során nem nyert megállapítást, hogy a ... Főosztály keretében eljáró bizottsági tagok - mint közalkalmazottak - tagjai voltak-e a fegyelmi szervnek, esetleg ilyen munkakörben foglalkoztatott személyek voltak-e. Mindezek alapján a fegyelmi bizottság összetétele nem felelt meg a Hszt. és a 11/2006. BM rendeletben foglaltaknak, ezért figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság Mfv.II.11.134/2001/4. számú határozatára, a fegyelmi eljárás, továbbá az első- és másodfokú ítéletek jogellenesek, sértik a Hszt. 129. § (1) bekezdését.

Nem fogadta el a másodfokú bíróságnak a Pp. 235. § (1) bekezdésére

történő hivatkozását sem. Álláspontja szerint nem a fellebbező félnek kell bizonyítania, hogy az új tényekről mikor, milyen körülmények között szerzett tudomást, hanem amennyiben új tényt állít, és nyilatkozik a tudomásszerzés idejéről - amelyet a per során már rendelkezésre álló bizonyítékok, tényállások is alátámasztanak - úgy a Pp. 235. § (1) bekezdése hátrányára nem alkalmazható. Kifejtette, hogy a bizottság jogszabályellenes összetételére vonatkozó tények, továbbá az új bizonyítékként csatolt írásbeli tanúnyilatkozatok bizonyítottan az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutottak a tudomására. Álláspontja szerint önmagában abból, hogy a fegyelmi eljárás során a hivatkozott személyek mellett „ny.tü. ezredes” szerepelt, okszerűen nem következett az, hogy a fegyelmi bizottság elnöke és tagja nem hivatásos tűzoltó, mert a Hszt. lehetőséget ad a továbbfoglalkoztatásra is.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül (Pp. 275. § (2) bekezdés). Ezért a felülvizsgálati eljárásban csak a fegyelmi bizottság összetételére vonatkozó kérdés volt vizsgálat tárgyává tehető.

A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott arra, hogy a fellebbezésben előadottak nem ütköztek a Pp. 235. § (1) bekezdésébe. A felperes mind az első, mind az másodfokú eljárásban az alperes szolgálati viszony megszüntetés fenyítésének jogellenessége megállapítását kérte, de a fellebbezésében ennek alátámasztására új tényként hivatkozott arra, hogy az alperes a fegyelmi bizottság összetételére vonatkozó szabályokat megszegte. A bírói gyakorlat szerint azonban új keresetnek minősül az az előadás, amely az érvényesített követelés jogi és ténybeli megváltoztatását eredményezi (BH 1997.279.). A felperes a keresetében és az elsőfokú eljárás során a szolgálati viszony megszüntetését érdemben vitatta, annak megalapozatlanságára hivatkozott, a fegyelmi bizottság összetételére vonatkozóan azonban tényelőadást nem tett.

A másodfokú bíróság ezért megalapozottan hivatkozott a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra, és jogszerűen állapította meg, hogy a felperes annak ellenére, hogy a fegyelmi eljárás iratanyagából tudomással kellett bírnia a fegyelmi tanács összetételéről,

valamint arról, hogy annak elnöke és egyik tagja nyugalmazott tűzoltó tiszt volt, nem hivatkozott sem a megelőző, sem pedig az elsőfokú eljárás során ez okból elkövetett jogszabálysértésre.

A felülvizsgálati kérelem ezért tévesen támadta a jogerős ítéletnek a Pp. 235.§ (1) bekezdésére történő hivatkozását, mert a fellebbezésében előadottak - a fegyelmi tanács összetételét kifogásoló érvelés - olyan új ténynek minősül, amelyet gondos pervitel mellett már az elsőfokú eljárásban fel kellett volna hoznia. A felperes a fellebbezésében a jogellenesség megállapítását új jogcímre alapítottan kérte, amely a Pp. 247.§. (1) bekezdése alapján meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősült.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A munkavállalói költségkedvezményben részesülő felperes helyett a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. július 11.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő